

# 20 LET FOLKLORNE SKUPINE LIPA REČICA

SILVIJA OŠTIR

Nekoč smo posadili drevo. Prijelo se je, pričelo je rasti, pognalo je veje in vejice, na vejah liste, zacvetelo je in kmalu rodilo prve sadove. Kakšno leto so bili plodovi številni, lepi, sočni, drugič spet borni, piškavi. Pač glede na to, kako smo se trudili, koliko smo mu namenjali časa, ljubezni in svojih moči. Pa tudi, kako prijazni, topli in blagodejni so bili žarki, ki so ga obsevali, ali pa je moralo prestajati zahrbtni, zlonamerne pozebe, ko so zamirali cvetovi in odpadli listi. Našo Lipo, naše društvo je opisala ta prispodoba.

Kulturno-umetniško društvo Lipa Rečica je nastalo iz Kulturnega društva Rečica. V okviru tega društva je delovala folklorna skupina. Pozneje je ta dejavnost postala prevladujoča in od jeseni leta 1985 štejemo leta našega delovanja. Naš glavni namen je ohranjanje ljudskega izročila domače okolice. Da je res tako, člani dokazujemo s svojimi nastopi, na katerih plešemo, pojemo in se igramo različne ljudske igre iz Rečice in njene okolice. Društvo ves čas svojega obstoja živi in deluje s krajem in njegovimi prebivalci. V ta namen smo ob obletnici pripravili tematsko zaokrožen večer z naslovom Knapovski krst.

O tem, da društvo ne sestavlja le nekaj posameznikov, govorijo številke, saj je v njem v dvajsetih letih plesalo in pelo prek 100 plesalcev in pevcev. Poleg tega je v njegovo delovanje vključenih kar nekaj družin in veliko posameznikov, ki sicer niso naši redni člani, vendar nam vedno radi priskočijo na pomoč.

Danes v njem delujejo štiri plesne, dve pevski in dramska skupina. Vse skupine se predstavljajo domači in tuji javnosti. Pozitivne ocene, ki jih društvo prejema od strokovnjakov in laikov, dajejo članom novih moči in upanja tudi v časih, ko se na pot postavijo navidez neprehodne ovire. Vsaka premagana ovira predstavlja za člane in vodstvo društva nove izkušnje, nove rešitve.

V Rečici so svoj pečat pustili rudarji. Želeli smo obuditi del njihovega poklica in na svoj način izraziti spoštovanje, ki ga imamo do njihovega dela. Glede na odziv rudarjev in njihovih svojcev mislimo, da je bil koncert (tako kot vsako leto) zelo lepo sprejet, mnogi pa so še prav posebej izkazali hvaležnost, da smo na njem opozorili na življenje rudarjev - na "knapovšno". Ta je nekdanj vplivala na način življenja vse doline, ne le na ljudi, ki so dan za dnem kopali črno zlato. S težko zasluženim denarjem se je razvijala cela rečiška dolina.

Za konec pa misli, ki jih je ob pesmi zapisal naš član Rok Matek:

*"Lansk let sem se ženil, pridno ženko sem dobil ..."*

"Moram se takoj popraviti. Z njo se nisem oženil lansko leto. Kje pa! Midva sva oženjena že več kot desetletje. Pridna pa je moja ženka, to je treba priznati. Naučila me je plesati valček ... in en, dva, tri, en, dva, tri ... pozibavala sva se ob zapeljivih štajeriših, polke sva plesala tako, da so zagorela tla. Vedno me je znala lepo obleči. Koliko različnih lepih noš sem nosil. Ohoho! Pa kako sva zapela, tudi večglasno, če je bilo treba. Večkrat mi je ponagajala z ljudskimi igrami in navadami. Res je pridna moja ženka." "Ona stara stopetnajst, jaz pa komaj enaindvajst ..."

"Stopetnajst? Pa kje ste to slišali? Ona je brhka dvajsetletnica, zdravo dekle, polnih rdečih lic in pametna. Veste, s čim se ukvarja? Prireja celovečerne koncerte, hodi na seminarje, rada nastopa - bolj ko je občinstvo dobre volje, raje nastopi. Obiskuje plesne seminarje in se druži z odličnimi muzikanti, dobrimi plesalci, navdušujočimi pevci, splete kakšno rožico in odigra prizor."

*"Zobov ima komaj pet, slepa je že sedem let ..."*

"Ne, ne in še enkrat ne! Vse zobe še ima in dobro ugrizne v vse birokratske posle, ki jih ni malo. Dobro ugrizne, ko se je treba naučiti nov ples, glasbo ali pesem. Tudi o slepoti ni pravično govoriti. Nasprotno, zelo ima odprte oči. Posebej za skoraj pozabljene šege in tudi za kakšnim novim članom rada pogleda in še vedno opreza za njimi. Pravzaprav oči sploh nikoli ne zatisne."

*"Kruha ne more več žvečkat, klobase ji je škoda dat ..."*

"No, sam kruh ji po navadi res ne diši. Z veseljem pa ga pomoči v sol, ko pride v kakšen nov kraj, in to naredi



Na jubilejnim koncertu so sodelovale vse generacije plesalcev, končali pa so s Knapovskim krstom, ki so ga v skrajšani obliki predstavili tudi na medobmočnem srečanju folklornih skupin v Slovenj Gradcu in na Le plesat me pelji 2006 v Črnomlju. (Foto: Janez Eržen, Slovenj Gradec, maj 2006.)

## Poročila in ocene

velikokrat. Tudi nove države se ni še nikoli ustrašila, da območnih in medobmočnih srečanj sploh ne omenjam. Sicer zelo dobro prežveči, kaj bi bilo na odru bolj zanimivo, bolj živo in veselo. Pa tudi klobase ji niso španska vas. Po ljudski navadi še vedno kakšno pripravi na kolinah, če ne zna tega zares, pa zna to prikazati na odru.”

*“Celo noč se k men tiši, zjutri jo pa križ boli ...”*

“Res je, da se zna zelo stisniti k človeku. Narahlo te poboža, te poljubi, globoko te pogleda v oči in če si iz pravega testa, te hitro sprejme medse. Še to naj vam povem, da mi doslej ni tarnala o bolečinah v hrbtenici, nasprotno - sploh se je ne da ustaviti. Kar naprej bi plesala, igrala, pela, sploh ne vem, če se kdaj utruji - in prav je tako! In tako naj bo! Še dolgo! Naj doseže zavidljivo in častitljivo starost, da bo nekoč stara gospa z veliko lepimi spomini.

Vidite, taka je moja žena, ki ji ljubkovalno pravim FOLKLORA.”



Skupinska fotografija članov Folklorne skupine Lipa iz Rečice pri Laškem z vodjo Eriko Krašek.  
(Foto: Janez Eržen, Črnomelj, junij 2006.)